

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

เป็นการวิจัยเชิงบรรยาย (Descriptive Research) เปรียบเทียบเจตคติต่อการดูแลตนเองของประชาชนระหว่างนักศึกษาพยาบาลชั้นปีที่ 1,2,3,4 และอาจารย์พยาบาล และศึกษาความเชื่ออำนาจภายใน-ภายนอกด้านสุขภาพรวมทั้งศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ และสามารถทำนายเจตคติต่อการดูแลตนเองและประชาชนในกลุ่มที่ศึกษาครั้งนี้ด้วย

ลักษณะประชากร และการเลือกกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่จะทำการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ เป็นนักศึกษาพยาบาล และอาจารย์พยาบาล ของคณะพยาบาลศาสตร์แมคคอร์มิค มหาวิทยาลัยพายัพ ที่ใช้หลักสูตรเน้นชุมชน เพื่อคุณภาพชีวิต และเริ่มใช้ทฤษฎีการพยาบาล คือทฤษฎีการดูแลตนเอง ใช้วิธีเลือกแบบเจาะจง (Purposive sampling) ในกลุ่มนักศึกษาประจำปีการศึกษา 2536 จำนวน 193 คน เป็นนักศึกษาชั้นปีที่ 1,2,3 และ 4 จำนวน 53 ,55,46, และ 39 คน ตามลำดับ และกลุ่มอาจารย์ของคณะพยาบาลศาสตร์แมคคอร์มิค มหาวิทยาลัยพายัพที่มีประสบการณ์ในการสอนมาแล้วไม่ต่ำกว่า 1 ปี โดยแจกแบบสอบถามให้ทำครบตามจำนวน 25 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ประกอบด้วย

1. แบบบันทึกข้อมูลส่วนบุคคล ของนักศึกษาพยาบาลและอาจารย์พยาบาล ซึ่งประกอบด้วย

1.1 นักศึกษาพยาบาล ประกอบด้วย อายุ ชั้นปีที่กำลังศึกษา อาชีพของบิดา มารดาหรือผู้ปกครองเชื้อชาติ

1.2 อาจารย์พยาบาล ประกอบด้วย อายุ เป็นอาจารย์ประจำฝ่าย เป็นอาจารย์พยาบาลมานาน วุฒิการศึกษา และเชื้อชาติ

จะเห็นว่าทั้งอาจารย์และนักศึกษาพยาบาล มีทั้งส่วนที่แตกต่างและเหมือนกัน ในส่วนที่เหมือนกันได้แก่ รายได้ของครอบครัว การได้รับทราบนโยบายงานสาธารณสุขมูลฐาน แหล่งที่ได้รับข่าวสาร และความคิดเห็นต่อนโยบาย และแนวคิดของงานสาธารณสุขมูลฐาน

2. แบบวัดเจตคติต่อการดูแลตนเองของประชาชน ที่สมจิต หนูเจริญกุล และคณะ (2532) ได้สร้างขึ้นตามทฤษฎีการพยาบาลของโอเรียม และดัดแปลงจากแบบวัดเจตคติต่อการดูแลตนเองของประชาชน ของลินน์และลีวิส (Linn & Lewis 1979) แบบวัดนี้ผู้ตอบจะสามารถประเมินได้ด้วยตนเอง มีทั้งหมด 31 ข้อ ใช้มาตราประเมินค่า (Rating Scale) แบบลิเคอร์ต แบ่งการประเมินออกเป็น 5 ระดับ ตั้งแต่เห็นด้วยอย่างยิ่ง เห็นด้วย ไม่แน่ใจ ไม่เห็นด้วย และไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง ข้อความที่มีความหมายทางบวก จะให้คะแนนตั้งแต่ 5,4,3,2 และ 1 คะแนน ตามลำดับ ส่วนข้อความที่มีความหมายทางลบจะได้คะแนนในทางกลับกัน
3. แบบวัดความเชื่ออำนาจภายใน-ภายนอกทางด้านสุขภาพ (Multidimensional Health Locus of Control Scales) ที่สร้างโดยวอลส์ตัน และคณะ (Wallston, et.al 1987) ซึ่งกรรมกรักษ์กันรักษาเป็นผู้แปลประกอบด้วย ข้อความ 3 ด้าน ด้านละ 6 ข้อ คือ ความเชื่ออำนาจภายในตน ความเชื่ออำนาจความบังเอิญและความเชื่ออำนาจผู้อื่น เรียงข้อปะปนกัน ใช้มาตราประเมินแบบลิเคอร์ต เป็นต้น แบ่งการประเมินออกเป็น 6 ระดับ ตั้งแต่ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง ไม่เห็นด้วยปานกลาง ไม่เห็นด้วยเล็กน้อย เห็นด้วยเล็กน้อย เห็นด้วยปานกลาง และเห็นด้วยอย่างยิ่ง ให้คะแนน 1,2,3,4,5 และ 6 ตามลำดับ ซึ่งมีคะแนนรวมตั้งแต่ 6 ถึง 36 คะแนน และถ้าได้คะแนนความเชื่อด้านใดมากก็ถือว่ามีความเชื่ออำนาจด้านนั้นมาก

การหาคุณภาพของเครื่องมือ

1. การหาความเที่ยงของแบบวัดเจตคติต่อการดูแลตนเองของประชาชนนั้น ผู้วิจัยได้นำไปหาความเที่ยงในนักศึกษาคณะพยาบาลศาสตร์แมคคอร์มิค ชั้นปีที่ 4 ที่กำลังจะสำเร็จการศึกษา จำนวนทั้งสิ้น 35 คน และอาจารย์พยาบาลจำนวน 5 คน หาความเที่ยงโดยใช้สัมประสิทธิ์แอลฟา (coefficient alpha or cronboch coefficient) จากสูตร

$$\alpha = \frac{n}{n-1} \left[1 - \frac{\sum s_i^2}{S_t^2} \right]$$

ได้ค่าสัมประสิทธิ์สายสัมพันธ์แอลฟา เท่ากับ .73 (n =40)

2. การหาความเที่ยงของแบบวัดความเชื่ออำนาจภายในและภายนอกทางด้านสุขภาพ โดยผู้วิจัยนำไปหาในกลุ่มตัวอย่างเดียวกับกลุ่มตัวอย่างของแบบวัดเจตคติต่อการดูแลตนเองของประชากร ได้ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาช ในด้านความเชื่ออำนาจในตนเท่ากับ .57 แบบวัดความเชื่ออำนาจผู้อื่นเท่ากับ .52 และแบบวัดอำนาจความบังเอิญเท่ากับ .73 และเมื่อไม่ได้แยกในรายด้าน โดยหาค่าสัมประสิทธิ์สัมพันธ์แอลฟา รวมทั้ง 3 ด้าน เท่ากับ .68 (n = 40)

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง โดยการดำเนินการตามขั้นตอนคือ

1. ทำหนังสือถึงคณบดีคณะพยาบาลศาสตร์แมคคอร์มิค เพื่อแจ้งวัตถุประสงค์ในการทำวิจัย และขออนุญาตเก็บข้อมูล เมื่อโครงการอนุมัติแล้ว จึงเริ่มดำเนินการเก็บข้อมูล

2. เก็บรวบรวมข้อมูล ในนการเก็บรวบรวมข้อมูลแต่ละครั้งนั้น ผู้วิจัยชี้แจงวัตถุประสงค์และขอความร่วมมือจากนักศึกษาและอาจารย์ เพื่อพิทักษ์สิทธิของผู้ตอบแบบสอบถาม ผู้วิจัยมีข้อความชี้แจงไว้คู่กับแบบสอบถามทุกชุดที่แจกไป

การวิเคราะห์ข้อมูล

วิเคราะห์ข้อมูลด้วยคอมพิวเตอร์ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS (Statistical Package for Social Science)

PAYAP UNIVERSITY